

Tolosà en aquella ocasió fou un magnífic cooperador del fecund novel·lista. Ruyra situa les seves cròniques a Montnegre de la Selva, parlant, però, «del pavorós incendi que ha devastat les Gavarres on radicaven les meves propietats».

Nosaltres creiem que el nom de Gavarres li ve dels ganxons, el que vol dir que es tracta d'un concepte mariner. En el diccionari de mossèn Alcover tan ric amb toponímies trobem dues explicacions per aquest nom. L'un seria per la seva sinonímia amb la flor gavarra o sigui amb la rosa canina que s'hi dona molt. Es un arbust d'unes flors blanques o rosades quin fruit conté uns granets que en contacte amb la pell produeixen coïssor. L'altre vol dir barca, embarcació ampla i sòlida. Els boletaires i els compradors de suro ganxons, quan s'arribarien més enllà de Romanyà o de Vallbanera en trobar-se al bell mig del nus muntanyós, ric en formes ampuloses i barroques el compararien amb una gavarra... com també ho farien els mariners i pescadors en allunyar-se mar endins prenent-les com a punt d'orientació. I per a recolzar aquesta darrera afirmació us diré que el gran trespador de muntanyes Vicens Martí em diu que un puig situat ja ben dintre de la serralada pirinenca i conegut amb el pic de Bastiments, té en aquest cas un significat mariner. Mar endins els navegants del golf de Lió l'albiren a la llunyania i li donen el nom de bastiments car per la gent de Provença aquesta paraula vol dir barca grossa. «Set bastiments partiren de Marsella» s'enceta la primera estrofa d'una molt vella cançó que mossèn Alcover ens recorda en el seu magnífic diccionari.

I el recordat Gaziel ens diu que «caminar per les Gavarres es una mena de goig tan delitós com navegar entre Blanes i Cadaqués» i que en aquells indrets situats després de Romanyà i Vallbanera que en la seva adolescència no hi havia, fora dels seus casals penjats a la cresta de la serra, més que boscuries i soletats profundes només transitades de biaix, molt de tard en tard, per pastors esquius, escamots de caçadors, colles de carboners, senglars, llops i guilles... i en un altre lloc diu: «Més enllà de Romanyà, en plenes Gavarres»... i ahir el meu fillol em deia que un home molt matiner de Llagostera ha adquirit una respectable quantitat d'ases per traslladar des de Romanyà al cor de les Gavarres als turistes que aquest estiu tindran ganes d'esplaiar-s'hi.

El patrici ganxó senyor Patxot quan s'allunyava de la terra natal es despedia de la Gavarra que la veu des del mar, situant-la com és de suposar, després, de tot el que vinc dient, a aquella part de la muntanya que tanca pel sector nord-est la plana de la Vall d'Aro. I Josep Pla en voler veure una més àmplia significació a la fins abstracció localista de les Gavarres i en un generós esforç intel·lectual per comprendre la totalitat del país ens diu que «les Gavarres es aquesta serralada de perfil arcaic que està unida a la nostra vida, amb la de les generacions anteriors i que són unes reminiscències que les portem dibuixades en el nostre cor i en el nostre esperit. Elles ens estimulen a tenir una pàtria».